

23- Yanayotatiza Kwa Baadhi Ya Wanafunzi

Haya ni baadhi ya maneno¹ ya Allaah (سبحانه وتعالى) katika Qur-aan ambayo ni wepesi kufanyika makosa kwa baadhi ya wanafunzi; basi kwa ambaye huenda akatatizwa nayo, inapasa ajitahidi kuyasoma ipasavyo, kwa sababu kuyatamka kimakosa hubadilisha neno la Qur-aan jambo lisilopasa kabisa kutendwa. Makosa haya yanaingia katika Lahnul-Jaliy².

Sababu ya kutatizika maneno haya ni vile yalivyokuwa magumu kidogo kuyatamka, na mengineyo ni kwa sababu ni maneno yanayoshihiana ya maneno mengineyo yaliyokariri mara kadhaa katika Qur-aan ila haya yakawa na utofauti kidogo katika herufi au *i'raab* zake. Maneno haya ya kutatiza yametokea kwa uchache katika Qur-aan.

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
رَبِّي Rabbiy	Rabbiya	kuweco fat-hah katika ي	إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ ³
Bonyeza hapa usikilize:			

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
فَدْرًا fadrau	fad-rauw	maddutw-twabiy'iy ⁴ katika ء	قُلْ فَادْرَءُوا عَنْ أَنْفُسِكُمُ الْمَوْتَ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ⁵
Bonyeza hapa usikilize:			

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah

¹Huenda yakawa si tatizo kwa wengineo. Hakuna shaka pia kwamba yako maneno mengineyo katika Qur-aan yenye kutatiza ila haya ndiyo tuliyojaaliwa kuyanukuu. Na Allaah Anajua zaidi

² Rejea mlango wa 'lahnul-jaliy na lahnul-khafiy (makosa ya dhahiri na makosa ya kufichika).

³ Al-Baqarah (2: 258)

⁴ Kosa kuu linalotendeka kwa wanafunzi katika Maddutw-twabiy'iy'. Rejea mlango wake.

⁵ Aal-'Imraan (3: 168)

قِيَمًا qayyiman	diynan- qiyaman	kasrah katika ق na fat-hah katika ي	قُلْ إِنِّي هَدَنِي رَبِّي إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ دِينًا قِيَمًا مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ حَنِيفًا 6
---------------------	--------------------	--	---

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
إِذَا ذَرَكُوا idha- ddarakuw	idhad- daarakuw fiyhaa	maddutw- twabiy'iy katika د kwa harakah mbili	إِذَا أَدَارَكُوا فِيهَا جَمِيعًا ⁷

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
لِكُلِّ likulli	likullin	tannwiyn katika ل hivyo kufanya ikhfaa	قَالَ لِكُلِّ ضِعْفٌ وَلٰكِنْ لَا تَعْلَمُونَ 8

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
مُتَبَرَّرٌ mutabarrun	mutabarun	shaddah katika ب na bila ya shaddah katika ر	إِنَّ هَتُولَاءِ مُتَبَرَّرٌ مَا هُمْ فِيهِ ⁹

⁶ Al-An'aam (6: 161)

⁷ Al-A'raaf (7: 38)

⁸ Al-A'raaf (7: 38)

⁹ Al-A'raaf (7: 139)

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
ءاياتي aayaatiy	aayaatiya	fat-hah katika ي	سَأَصْرِفُ عَنْ آيَاتِيَ الَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ ¹⁰

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
عَشْرَةَ 'asharata	ithnatay 'ashrata	sukuwn katika ش	وَقَطَّعْنَهُمْ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا ¹¹

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
وَالِي - وَايٍ waliya au waliyya	waliyyiya	shaddah katika ي ya mwanzo	إِنَّ وَلِيَ اللَّهِ الَّذِي نَزَّلَ الْكِتَابَ ¹²

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
وَالِيَاتِهِمْ wilaayatihim	walaayatihim	fat-hah katika و	وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِّنْ وَلِيَّتِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا ¹³

Bonyeza hapa usikilize:

¹⁰ Al-A'raaf (7: 146)

¹¹ Al-Araaf (7: 160)

¹² Al-A'raaf (7: 196)

¹³ Al-Anfaal (8: 72)

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
يُضِلُّ yudhwillu	yudhw <u>allu</u>	fat-hah katika ض	إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضِلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا ¹⁴
Bonyeza hapa usikilize:			

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
لَنَصَّدَّقَنَّ lanaswaddaqanna	lanasw- swaddaqanna	shaddah katika ص	لَيْسَ ءَاتِنَا مِنْ فَضْلِهِ لَنَصَّدَّقَنَّ ¹⁵
Bonyeza hapa usikilize:			

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
وَزَيَّنْتَ wazayyanat	waz- zzayyanat	shaddah katika ز	حَتَّىٰ إِذَا أَخَذَتِ الْأَرْضُ زُخْرُفَهَا وَأَزَيَّنْتَ وَظَنَّبَ أَهْلَهَا أَنَّهُمْ قَدِيرُونَ عَلَيْهَا ¹⁶
Bonyeza hapa usikilize:			

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
لَا يَهْدِي amman laa yahdiy	amman laa yahid <u>diy</u>	kasrah katika ه (haa) na shaddah katika د	أَفَمَنْ يَهْدِي إِلَى الْحَقِّ أَحَقُّ أَنْ يُتَّبَعَ أَمَّنْ لَا يَهْدِي إِلَّا أَنْ يَهْدَىٰ ¹⁷

¹⁴ At-Tawbah (9: 37)

¹⁵ At-Tawbah (9: 75)

¹⁶ Yuwnus (10: 24)

¹⁷ Yuwnus (10: 35)

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
وَزَيَّنَتْ wazayyanat	majre ^e haa ¹⁸	vokali ya 'e' katika herufi ya ر	وَقَالَ ارْكَبُوا فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرِبَهَا وَمُرْسِنَهَا

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
بِجَاهِزِهِمْ bijihaazihim	bija ^h haazihim	fat-hah katika ج	فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِ بِجَاهِزِهِمْ جَعَلَ السَّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ¹⁹

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
رُبَّمَا Rrubbamaa	Rru ^b amaa	bila ya Shaddah katika ب	الرَّءُوسُ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ وَقُرَّانٍ مُّبِينٍ ﴿١﴾ رُبَّمَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْ كَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٢﴾ ²⁰

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah

¹⁸ Neno la pekee katika Qur-aan kutamkwa kwa vokali ya 'e' kutokana na riwaayah ya Hafsw 'an Aaswim

¹⁹ Yuwsuf (12: 70)

²⁰ Al-Hijr (15: 1-2)

يَتَفَيَّوُا yatafayyauw	yatafayya <u>u</u>	kusoma bila ya maddul- aswliy	أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ يَتَفَيَّوُا ظِلَالُهُ 21 ...
-----------------------------	--------------------	-------------------------------------	--

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
لِشَائِي lisha + سكون yin	lishay- in	kuitamka bila ya hamzah baada ya ش japokuwa ا imetiwa sukuwn	وَلَا تَقُولَنَّ لِشَائِي ۚ إِنِّي فَاعِلٌ ذَلِكَ غَدًا ﴿٣١﴾

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
مِن كُلِّ min kulli	Min kullin zawjayni ²²	tanwiyn katika ل hivyo kufanya ikhfaa	فَإِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُورُ فَاسْلُكْ فِيهَا مِن كُلِّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ 23

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
ضَبِيقِي dhwayiqin	dhwayiqin	fat-hah katika ض	وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُن فِي ضَبِيقِي مِمَّا يَمْكُرُونَ ﴿٢٤﴾

Bonyeza hapa usikilize:

²¹ An-Nahl (16: 48)

²² Pia katika Suwrah Huwd (11: 40)

²³ Al-Muuminuwn (23: 27)

²⁴ An-Naml (27: 70)

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
لِلْعَالَمِينَ lil 'aalamiyn	lil 'aaliymiyn ²⁵	kasrah katika ل	إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِّلْعَالِمِينَ ﴿٢٦﴾
Bonyeza hapa usikilize:			

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
نِعْمَهُ ni'-mahu	ni'amahu	fat-hah katika ع	أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُمْ مَّا فِي السَّمَوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ عَلَيْكُمْ نِعْمَهُ ظَهْرَةَ وَبَاطِنَةً ²⁷
Bonyeza hapa usikilize:			

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
أُرُونِ الَّذِينَ aruwniy- lladhiyna	aruwniy-a- lladhiyn	fat-hah katika ي	قُلْ أُرُونِي الَّذِينَ أَلْحَقْتُمْ بِهِ شُرَكَاءَ ²⁸
Bonyeza hapa usikilize:			

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
يُحْيِيهَا yuyiha	Yuh- yiyhaa	maddutw- twabiy'iy katika ي	قُلْ يُحْيِيهَا الَّذِي أَنشَأَهَا أَوَّلَ مَرَّةٍ ^ط وَهُوَ بِكُلِّ خَلْقٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

²⁵ Riwaaya ya Hafsw 'An Aaswim

²⁶ Ar-Ruwm 30: 22)

²⁷ Luqmaan (31: 20)

²⁸ Sabaa (34: 27)

²⁹ Yaasiyn (36: 79)

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
الَّذِينَ arina- lladhiyana	arina- lladhayni	fat-hah katika ذ	وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذِينَ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنَّ وَالْإِنْسِ ³⁰

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
عَلَيْهِ 'alayhi	'alayhu	dhwammah katika ه	وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَاهَدَ عَلَيْهِ اللَّهُ فَسِيؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ³¹

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
خَالِدِينَ khaalidiyana	khaalidayni	fat-hah katika د	فَكَانَ عِقَبَتُهُمَا فِي النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا ³²

Bonyeza hapa usikilize:

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah

³⁰ Fusw-swilat (41: 29)

³¹ Al-Fat-h (48: 10)

³² Al-Hashr (59: 17)

بُرَاءًا buraaaaau	bura- aaaau	ء hamzah baada ya ر	إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ إِنَّا بُرَّاءٌ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ ³³
Bonyeza hapa usikilize:			

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
يَوْمَئِذٍ yawmaidhin	yawmiidhin	kasrah katika م	يَوْمَ الْمُجْرِمِ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِنَبِيِّهِ ³⁴
Bonyeza hapa usikilize:			

Huenda ikakosewa	Ipasavyo kutamkwa	Tanbihi	Neno katika Aayah
نِعْمَةٍ ni'-mati	ulin- na'mati	fat-hah katika ن	وَذَرْنِي وَالْكَذِبِينَ أُولَى النَّعْمَةِ وَمَهَلْهُم قَلِيلًا ³⁵
Bonyeza hapa usikilize:			

³³ Al-Mumtahinah (60: 4)

³⁴ Al-Ma'aarij (70: 11)

³⁵ Al-Muz-zammil (73: 11)